

Az Albertfalva, 6-os számú főút bővítését megelőző régészeti feltárás eredményei

(Budapest, XI. ker., Hunyadi János út, Hrsz.: 43573, 43575)

A 6-os számú főút Kitérő út és Hosszúréti-patak közötti szakaszán mintegy 250 méter hosszúságban, átlagosan 12 méter szélességű területen folytattuk az őskori telep előző évben megkezdett kutatását.

A feltárt terület közvetlen közelében az elmúlt évek során több régészeti feltárás folyt. A jelenleg feltárt területtől északra 1994-ben Szirmai Krisztina római kori *vicus* maradványait tárta fel, területünk-től nyugatra 1999 és 2001 során ugyancsak Szirmai Krisztina római kori árokrendszer nyomaait, illetve római kori kutakat dokumentált. (SZIRMAI 2002)

A 2001-ben folytatott ásások során – a 2002-ben feltárt területhez nyugati irányban közvetlenül csatlakozó területen – újkőkori és középső rézkori telepobjektumokat, középső rézkori (Furhenstich kerámia) sírokat, és a Harangedény-Csepel-csoport íves oldalú (csónak alakú), cölöpszerke-

The results of the excavations preceding the enlargement of route 6 by Albertfalva

(Budapest, XI. ker., Hunyadi János út, Hrsz.: 43573, 43575)

The excavation of the prehistoric settlement was conducted on a 250 m long and an, on average, 12 m wide surface on route 6, between Kitérő Road and the Hosszúréti stream.

Several archaeological excavations were conducted in the immediate vicinity of the unearthed territory over the past years. North of the actual territory, Krisztina Szirmai unearthed the remains of a Roman period *vicus* in 1994 as well as traces of a Roman period ditch system and documented Roman period wells (SZIRMAI 2002) west of our territory.

Neolithic and Middle Copper Age settlement features, Middle Copper Age (Furhenstich ceramics) graves and the post-structure houses with curved walls (boat-shaped) of the Bell Beaker Csepel group were uncovered in 2001 in the territory adjacent to the present excavation area to its west

zetes házait tártuk fel. (ENDRŐDI 2002/2, 81-92.) A Duna fő ágától körülbelül 250 méterre húzódó, 10.000 négyzetméter nagyságú területen 11 gerendavázis, íves oldalú, csónak alakú ház alapjai kerültek felszínre. A házak északnyugat–délkeleti tengelyűek, több háznál a bejáratot is meg lehetett figyelni, melyek a keleti vagy nyu-

1. kép: A 74. objektum bontás közben
Fig. 1: Feature no. 74 during opening

gati íves oldalról nyíltak. A házak átlagosan 14 méter hosszúak és 5 méter szélesek, több osztásúak. A házak rekonstruálhatók voltak. A 2001-ben feltárt terület keleti és nyugati szélén építési periódusok voltak megfigyelhetők, míg több háznál a megújításra és házbővítésre utaló cölöplyukakat tártunk fel. A házakon belül tűzhely nyomát nem találtuk. Az általunk feltárt teleprész déli végében és a há-

(ENDRŐDI 2002, 81–92). The foundations of 11 timber-structure boat-shaped houses with curved walls were unearthed in a territory measuring 10,000 square meters lying about 250 m from the main bed of the Danube. The long axis of these houses were oriented north-west-southeast. The entrances could also be identified in a few cases. These opened in either the curved eastern or the western side. The houses were 14 m long and 5 m wide on average and the interior was divided into rooms. The houses could be reconstructed. At the eastern and western edges of the territory unearthed in 2001, construction periods could be observed, while post-

holes suggesting that the houses underwent renovation and enlargement were recovered in several houses. No traces of ovens were apparent within the houses. Two very large (15 × 14 m, 1.80 m deep) semi-subterranean features from pit complexes were uncovered in the southern end of the unearthed settlement segment, between houses. We think that they were primarily clay extraction pits, and later, or

2. kép: Rézkori sír
Fig. 2: Copper Age grave

zak között két, igen nagyméretű (15×14 méter, 1,8 méter mély) földbemélyített, gödör együttesekből álló objektumot tártunk fel. Úgy véljük, hogy ezek elsődlegesen agyagkitermelő helyek voltak, majd az agyagkitermelés után, esetleg közben műhelyként funkcionáltak. Hasonló megfigyelést tehattunk a 2002-es ásatás során is. A házak között, a település nyugati szélén egy 8,3 méter átmérőjű körárkot tártunk fel. (ENDRŐDI 2002/2, 85.) Jelenléte a Harangedény-Csepel-csoport településén egyelőre egyedülálló.

A 2002-ben folytatott ásatás során mintegy 350 objektum került felszínre, melyek többsége a Harangedény-Csepel-csoport emlékanyagát reprezentálják. A legkorábbi kronológiai horizontot az utóbbi ásatáson a Ludanice-

maybe between clay extracting periods, they were used as workshops. Similar phenomena could be observed during the excavations in 2002 as well. A round ditch with a diameter of 8.3 m was unearthed between houses on the western edge of the settlement (ENDRŐDI 2002, 85). Its existence

in the settlement of the Bell Beaker-Csepel group is unprecedented.

About 350 features were unearthed during the excavations in 2002. Most of them contained find material of the Bell Beaker-Csepel group. This season, the earliest chronological horizon was represented by a flexed inhumation grave (feature no. 345) and a few refuse pits which could be assigned to the Ludanice culture.

Based on the archaeological features unearthed during the two excavation seasons, the horizontal stratigraphy of the archaeological site is represented by the Transdanubian Linear Pottery culture, the Ludanice culture, the Furhenstich pottery, the Bell Beaker-Csepel group – an early phase of the Nagyrév culture, the late Nagyrév culture – the early Vátya culture,

kultúra zsgorított csontvázas sírja (345. objektum) (2. kép) és néhány hulladékgyűjtőre képviselte.

Két év ásatásai során előkerült régészeti objektumok leletei alapján a régészeti lelőhely horizontális stratigráfiáját a Dunántúli Vonaldíszes Kerámia, Ludanice-kultúra, Furhenstich kerámia, Harangedény-Csepel-csoport – nagyrévi kultúra korai fázisa, késő nagyrévi – korai vatyai kultúra, urnamezős kultúra, római kor, (SZIRMAI 2002, és Szirmai Krisztina jelentése ebben a kötetben) és Árpád-kor képviselik.

2001-ben és 2002-ben folytatott kutatások során közel 1500 korabronzkori objektum került elő, melyek közül a legjelentősebbek a letelepült életmódra utaló, a Harangedény-Csepel-csoport íves oldalú, cölöpszerkezetes háza, (3. kép) mely háztípus eddig csak Budapest területén és környékén, (Szigetszentmiklós-Üdülősor: ENDRÓDI 1992) a Harangedény-kultúra környezetében került elő, analógiái a környező országokból sem ismertek. (KALICZ-SCHREIBER 1974, KALICZ-SCHREIBER 1974, KALICZ-SCHREIBER 1984, HARRISON 1980)

the Urnfield culture, the Roman period (SZIRMAI 2002 and Krisztina Szirmai's report in this volume) and the Árpadian period.

About 1500 features from the early Bronze Age were discovered during the investigations in 2001 and 2002, of which the most significant were the post-structure houses with curved walls of the Bell Beaker-Csepel groups indicating a settled way of life. This house type has so far been found only in Budapest and its environs (Szigetszentmiklós-Üdülősor:

3. kép: Kora bronzkori cölöpszerkezetes ház
Fig. 3: Early Bronze Age post-structure house

ENDRÓDI 1992) within the context of the Bell Beaker culture. There are no analogues to this site in neighboring countries (see: KALICZ-SCHREIBER 1974; KALICZ-SCHREIBER 1984; HARRISON 1980).

A lelőhely kutatásának eredményeit egy komplex, interdiszciplináris kutatásokra épülő monográfia keretében szeretnénk bemutatni. Jelenleg folynak, illetve részben elkészültek a különböző archaeometriai vizsgálatok (geológia, paleopedológia, archaeobotanika, pollenanalízis, archaeozoológia, kerámia-anyagösszetétel vizsgálatok, archeometallurgiai vizsgálatok, kőeszköz vizsgálatok, csonteszköz vizsgálatok, radiocarbon vizsgálatok), amelyek segítségével az egykori környezet rekonstruálására teszünk kísérletet.

Reményi László – Endrődi Anna

We would like to publish the results of the investigations at the site in a monograph based on complex, interdisciplinary analyses. The various archaeometric analyses (geology, palaeopedology, archaeobotany, pollen analyses, archaeozoology, chemical composition analyses, archaeometallurgical analyses, the analyses of the stone artifacts and the bone tools and radiocarbon dating) are being carried out and some have already been completed. The results will help in the reconstruction of the contemporary natural and social environment.

László Reményi – Anna Endrődi